

Vård- och omsorgsnämnden

Budget 2021-2023

Antagen av vård- och omsorgsnämnden den 25 januari 2021 §2

Innehållsförteckning

<u>Vård- och omsorgsnämndens verksamhet</u>	<u>2</u>
<u>Volymförändringar</u>	<u>2</u>
- <u>Äldreomsorg</u>	<u>2</u>
- <u>Funktionsstöd</u>	<u>5</u>
<u>Utmaningar och prioriteringar</u>	<u>6</u>
<u>Vård- och omsorgsnämnden mål och nyckeltal</u>	<u>9</u>
- <u>Uppdrag</u>	<u>11</u>
<u>Nämndens budget</u>	<u>12</u>
- <u>Ekonomiska ramar</u>	<u>12</u>
- <u>Investeringsbudget</u>	<u>13</u>
<u>Personal</u>	<u>14</u>
- <u>Arbetsmiljö och sjukfrånvaro</u>	<u>14</u>
<u>Bilaga Internkontrollplan och väsentlighets- och riskanalys</u>	<u>16</u>

Vård- och omsorgsnämndens verksamhet

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för kommunens verksamhet för äldre personer (över 65 år), personer med funktionsnedsättning som har rätt till insatser enligt LSS, personer med demenssjukdomar, kommunal hälso- och sjukvård samt för personer i livets slutskede.

Vård- och omsorgsnämnden fullgör kommunens uppgifter för sina målgrupper enligt socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och vad som i övrigt i lag sägs om socialnämnd. Vård- och omsorgsnämnden fullgör också kommunens uppgifter enligt lagarna om färdtjänst och riksfärdtjänst, bostadsanpassning och medicintekniska produkter.

Verksamheten består av myndighetsutövning, hemtjänst, korttidsboenden, särskilt boende dagverksamhet för äldre och bostad med särskild service, daglig verksamhet, personlig assistans, korttidsboende för barn- och unga samt ledsagar- och avlösarservice för personer med funktionsnedsättning. Vidare ingår hemsjukvård, rehab, färdtjänst, bostadsanpassning och stöd till anhöriga inom nämndens verksamhetsområde.

Volymförändringar

Äldreomsorg

Vid ingången av 2021 finns fyra aktiva utförare av hemtjänst varav kommunen är en samt boenden för äldre med platser och inriktning enligt tabellerna nedan.

Tabell: Antal personer och hemtjänsttimmar

Verksamhet	2020.01	2020.12	Prognos 2021.12
Hemtjänst i ordinärt boende	739	705	720
-varav extern regi	211	194	
Hemtjänst i ordinärt boende (timmar/månad)	35.040	33.096	34.500*
-varav egen regi	26.338	23.246	24.232
-varav extern regi	8.702	9.850	10.268
Inskrivna i hemsjukvården	958	1143	1301
-varav extern regi	298	137	

* Prognosen för antal timmar i egen och extern regi 2021 utgår ifrån en procentuell fördelning motsvarande december 2020.

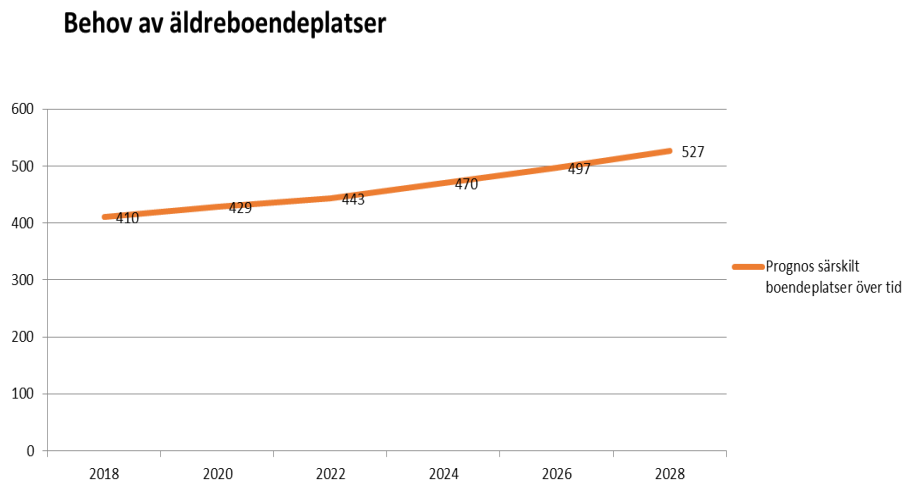
Tabell: Antal boendeplatser

Verksamhet	2020.01	2021.01	Prognos 2021.12
Gruppboende demens	189	169	187
-varav extern regi	55	32	32
Gruppboende fys.	98	118	128
-varav extern regi	32	0	0
Serviceboende	106	106	95
Korttidsplatser	20	20	20
Flexibel växelvård	16	16	16
Trygghetsboende*	70	70	81
-varav extern regi	4	4	4

*Ej biståndsbeslutad insats

Behov av äldreboendeplatser

Nedanstående diagram visar förmodat behov av platser på särskilt boende i Alingsås kommun mellan 2018-2028 enligt beräkningar från Lokalförsojningsplan, Vård- och omsorgsnämnden 2020-2023. Personer över 90 år tar cirka 38 procent av platserna i anspråk.

Vid ingången till 2021 är det cirka 35 personer i kö till 393 platser (Gruppboende demens, gruppboende fys. och serviceboende).

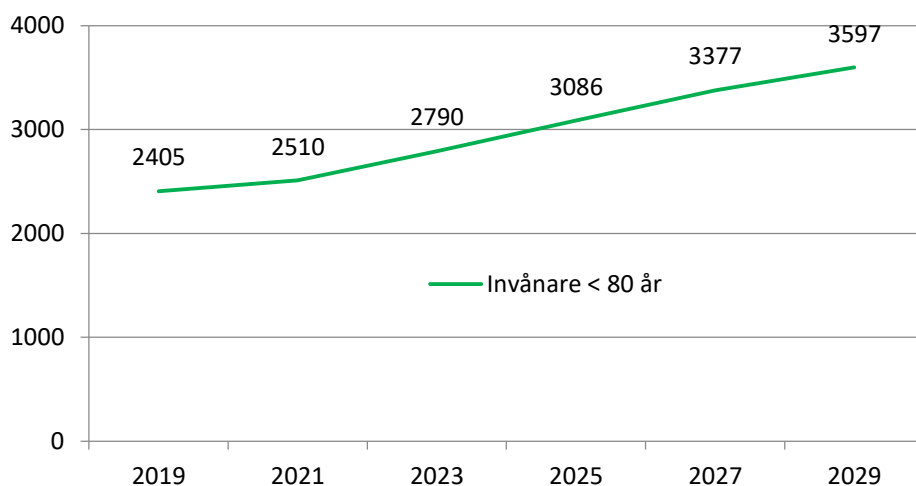
Enligt nuvarande plan kommer ny-och ombyggnationen av Bjärkegården att färdigställas under 2021. Därtill pågår förberedelse för upphandling av äldreboende enligt LOU (lag om offentlig upphandling).

En utökning med 17 platser under 2021 är inte tillräckligt för att täcka behovet av boendeplatser kommande år.

Befolkningsprognos

En av nämndens största utmaningar är att skapa en verksamhet som är anpassad efter framtidens behov av äldreomsorg. Fram till 2029 förväntas antalet invånare i Alingsås över 80 år att öka med cirka 50 procent till 3.597 personer.

Tabell: Folkmängd i Alingsås kommun < 80 år 2019-2029

5,8 procent av invånarna i Alingsås är över 80 år (riket 5,2 procent). Det innebär att ca 250 personer fler är över 80 år än om Alingsås haft en genomsnittlig befolkningssammansättning.

Ökningstakten av invånare över 80 år förväntas fortsatt vara högre i Alingsås än i riket enligt statistik från kommun- och landstingsdatabasen.

		2019
Framskrivning, förväntad förändring i antal invånare 80+ kommande 5 år, (%), Kolada (N02922)	Alingsås	22,7
	Alla kommuner ovägt medel	19,8

Utifrån budgetfördelningsmodellen tillförs nämnden budget för volymökningar till äldreomsorgen utifrån hur antalet invånare i Alingsås över 65 år och över 85 år förändras, vilket för 2021 ger en ökad budgettilldelning om 7,5 mkr för volymförändringar.

Funktionsstöd

Tabellerna nedan visar antal personer och boendeplatser inom LSS vid ingången av 2021 samt utvecklingen över tid från 2018.

Tabell: Antal personer

Verksamhet	2018.01	2019.01	2020.01	2020.12	Prognos 2021.12
Korttidsverksamhet 12 platser	40	49	50	47	50
-varav extern regi	2	2	2	2	2
Korttidstillsyn (antal ungdomar)	11	11	16	14	16
Personer med personlig ass. försäkringskassa	105	103	98	96	95
-varav extern regi	64	61	58	56	
Personer med personlig assistans kommun	18	22	24	23	26
-varav extern regi	15	17	19	19	
Personer med daglig verksamhet LSS	202	200	204	208	211
-varav extern regi	0	1	1	1	1

Tabell: Antal boendeplatser

Verksamhet	2018.01	2019.01	2020.01	2020.12	Prognos 2021.12
BMSS Gruppboende- LSS	51	57	64	64	72
-varav kommunal regi inom socialförvaltningen.	6	6	2	2	2
-varav extern regi	0	1	0	2	0
BMSS Serviceboende-LSS	71	72	73	74	74
- varav kommunal regi inom socialförvaltningen.	4	4	2	2	2
-varav extern regi	1	1	1	0	0
BMSS för barn eller ungdomar				1	3
Särskilt anpassad bostad	37	37	37	36	34
-varav extern regi	7	7	7	6	6

Utifrån kommunens budgetfördelningsmodell tillförs nämnden medel för volymökningar till funktionsstöd utifrån hur totalt antal invånare i Alingsås förändras, vilket för verksamhetsår 2021 ger en ökad budgettilldelning om 2,2 mkr.

Enligt nuvarande plan tillkommer nya lokaler för korttids och för daglig verksamhet under 2021. Därtill tar nämnden över 8 platser på Kungsängen för att starta ett nytt LSS boende.

Inom funktionsstöd är det viktigt att brukare erbjuds verkställande av beslutad insats inom 12 månader från beslut, annars riskerar kommunen kostnader för viten. I november 2020 stod 15 personer i kö till bostad med särskild service.

Utmaningar och prioriteringar

Nämnden står inför flera utmaningar under budgetperioden 2021– 2023.

Covid-19

Coronapandemin medför en hög belastning och stora påfrestningar på nämndens verksamhet och kommer att fortsätta påverka den även under nästkommande år. Det kan innebära att arbetsuppgifter och planerad verksamhetsutveckling behöver prioriteras om. Det rådande läget ställer krav på en fortsatt hög beredskap inom nämndens verksamhet. En stor utmaning är att bibehålla den organisation som förvaltningen byggt upp och att fortsätta att ge stöd till förvaltningens medarbetare i att orka hålla i och hålla ut i det goda och viktiga arbete som sker för att hålla undan smittan och samtidigt kunna ge en god vård och omsorg till kommunens invånare.

Ekonomi

Nämnden har under de senaste åren haft stora ekonomiska underskott. Nämndens fokus under perioden kommer vara att arbeta för en budget i balans i alla verksamheter tillsammans med arbetet att hålla undan smittan. Det kommer ställa krav på effektiviseringar och förändrade arbetsätt i alla verksamheter.

Personal- och kompetensförsörjning.

Kompetensförsörjning är en stor utmaning inom vård- och omsorg. Framtida behovsökningar, en ökad konkurrens på arbetsmarknaden och ett ökat antal pensionsavgångar förväntas medföra ett ökat rekryteringsbehov och ökade svårigheter att tillgodose rätt kompetens i verksamheten. Därtill har den pågående coronapandemin visat att kompetensförsörjningsfrågan inom bland annat äldreomsorgen är extra angelägen.

För att kunna möta det kommande rekryteringsbehovet arbetar förvaltningen med riktade insatser och samverkar på strategisk nivå. Som ett led i att kunna behålla och attrahera kompetenta medarbetare erbjuds sedan hösten 2020 alla tillsvidarenanställda inom kommunals avtalsområde som arbetar deltid att höja sin sysselsättningsgrad och alla nyanställningar är på heltid. För att minimera riskerna med det nya arbetssättet och nå optimal personalplanering har en ny schema- och resursenhet tillskapats inom förvaltningen.

Vård- och omsorgförvaltningen samverkar sedan tidigare med Vård- och omsorgscollege för relevanta utbildningar inom vård och omsorg. Under året planerar förvaltningen att tillsammans med Vård- och omsorgscollege genomföra en utbildning för språkombud inom äldreomsorgens verksamheten. För att se över och öka möjligheten till anställning för personer med språksvårigheter kommer vård- och omsorgsförvaltningen under 2021 även att delta i ett projekt som handlar om att ge språkstöd via en APP med inriktning på vårdrelaterade frågor.

Vidare har nämnden fått i uppdrag att tillse att lämpliga språkkrav tas fram för anställning med tillhörande möjlighet till språkutbildning under året.

Vård- och omsorgsförvaltningen deltar tillsammans med Göteborgsregionen (GR) i regeringens satsning Äldreomsorgslyftet. Äldreomsorgslyftet möjliggör för anställda med tidsbegränsade anställningar inom äldreomsorgen betald utbildning på arbetstid, vilket medför en total kompetenshöjning och en högre andel utbildade medarbetare inom förvaltningen. Alingsås kommun har tilldelats 25 utbildningsplatser som pågår fram till december 2021.

Inom GR kommer kompetensförsörjningsfrågan aktualiserats genom att ett Branschråd Äldreomsorg skapas 2021. Alingsås kommun, vård- och omsorgsförvaltning deltar med representanter i rådet. Syftet med branschrådet är att samla olika aktörer och perspektiv för att arbeta långsiktigt och strategiskt med ett regionalt perspektiv, och att ta fram konkreta förslag och metoder för att bidra till kompetensförsörjningen i äldreomsorgen i regionen. Som exempel har branschrådet lagt fram förslag om att skapa en GR-gemensam titulatur med utbildningskrav för baspersonal i äldreomsorgen samt utforma en GR-gemensam modell för kompetensutveckling inom äldreomsorgen likt Yrkesresan eller motsvarande.

Digitalisering

De demografiska och ekonomiska utmaningar som nämndens verksamhet står inför ställer krav på omställning och förändring. För att kunna möta medborgarnas behov även i framtiden är det viktigt att verksamheten ta tillvara digitaliseringens möjligheter. Digitala verktyg kan bidra till ökad livskvalitet för äldre och personer med funktionsnedsättning. Dessutom innebär digitaliseringen en möjlighet att effektivisera redan befintliga processer och utförda tjänster för invånare. Förutom att digitala lösningar bidrar till ökad livskvalitet och effektivisering kan de också underlätta under pandemin.

För att säkerställa en samordnad IT-utveckling och att det finns väl fungerande och ändamålsenliga IT-stöd inom hela förvaltningen, både vad gäller verksamhetens administrativa processer och inom välfärdsteknik kommer ett arbete med att aktualisera och utvärdera förvaltningens IT – strategi att ske under året.

Under 2021 fortsätter arbetet med planering inför FVM (framtidens vårdinformationsmiljö), implementering av digital läkemedelssigenering och TES-planeringssystem inom hemtjänsten. Vidare kommer arbetet med att införa av läkemedelsrobotar att återupptas.

Vård- och omsorgsförvaltningen deltar sedan hösten 2020 i det treåriga projektet "Testbädden AllAgeHub". Projektet handlar om att utveckla en testbädd för välfärdsteknik som utgår från användarnas faktiska behov. En lokal testledare har tillsatts som arbetar på kvartids med uppdraget.

Förvaltningen har ett verksamhetssystem, Magna Cura som använts under många år och som behöver bytas ut mot ett modernare mer användarvänligt och mer ändamålsenligt. Systemet behöver stödja verksamhetsutveckling och förenkla handläggning och dokumentation samt skapa bättre förutsättningar för en effektivare hantering av resurser. En översyn och planering för byte av verksamhetssystem har påbörjats och fortsätter under året.

Närvårdsamverkan

Samverkan mellan kommunal och regional hälso- och sjukvård är en förutsättning för en god hälso- och sjukvård och omställningen till en Nära vård.

Inte minst har behovet av en stärkt vårdsamverkan belysts med anledning av covid-19. Alingsås tar aktivt del av utvecklingen för pandemin genom att delta i Västra Götalandsregionens samverkansstrukturer såsom VVG och SAMLA

Förvaltningen samverkar kring den nära vården genom SAMLA (Samverkan i Lerum och Alingsås). Inom ramen för närvårdsamverkan och SAMLA:s utvecklingsgrupper fortsätter bland annat arbetet med att utveckla in- och utskrivningsprocessen, Mobil närvård samt samordnade individuella planer under året.

Ett lyckat förändringsarbete ställer krav på tydliga mål och uppdrag. Fokus under året är att skapa en ökad medvetenhet och en gemensam helhetsbild inom förvaltningen kring övergripande strukturer,

mål och uppdrag för samverkan inom den nära vården. Därtill kommer ett arbete med att utveckla nyckeltal för hemsjukvården att ske, utifrån en GR-gemensam modell för uppföljning av den kommunala vårdens och omsorgens innehåll, omfattning, kvalitet och effektivitet.

En ny läns-gemensam rutin med tillhörande IT-stöd (MedControl PRO) för avvikelshantering i vård-samverkan har tagits fram. Införande och implementering har startat upp under hösten 2020 och lokala rutiner för vård- och omsorgsförvaltningen kommer att tas fram under året.

Kvalitet

Nämnden ansvarar för att ha ett kvalitetsarbete som säkrar att nämndens verksamhet fullföljer grunduppdraget. Nämndens kvalitetsarbete regleras också i lag. Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för kvalitet (SOSFS 2011:9) ska ledningssystemet användas för att planera, leda och förbättra, samt säkra kvalitet i verksamheten.

Inom ramen för styrmodellen arbetar förvaltningen med att identifiera och följa upp kritiska kvalitetsfaktorer för att säkerställa kvalitet i grunduppdraget. I början av året kommer förvaltningen att se över och revidera dessa faktorer med utgångspunkt i resultatet från nämndens väsentlighets- och riskanalys. Därutöver fortsätter förvaltningens arbete med att se över och vidareutveckla nämndens ledningssystem för kvalitet. Fokus under året är bland annat att etablera en metod och modell för ett processorienterat arbetssätt samt att säkerställa och följa upp förvaltningens rutiner för hantering av avvikelser.

Ökad kvalitet i vården och omsorgen om personer med demenssjukdom

Planering för ett projekt med stöd av statliga stimulansmedel för att öka kvaliteten i vården och omsorgen om personer med demenssjukdom pågår och kommer att starta upp under 2021. Arbetet kommer att ledas av en projektledare. Planerade aktiviteter är bland annat att implementera Socialstyrelsens standardiserade insatsförlopp vid demenssjukdom i kommunens lokala demensprogram, säkerställa att BPSD-registret (Beteendemässiga och Psykiska Symtom vid Demens) används på ett ändamålsenligt sätt samt inventera kunskapsbehov. Vidare kommer dagverksamheten för personer med demenssjukdom att ses över och verksamhetens processer och aktiviteter att genomlysas.

Agenda 2030

Utifrån de globala målen har Alingsås kommun antagit en policy för hållbar utveckling. Nämnden bidrar till ett hållbart Alingsås genom att omsätta kommunens hållbarhetsaspekter i verksamheten. Under året kommer förvaltningen fortsätta arbetet med att inventera vilka mål och delmål som nämnden berörs av samt kartlägga vad som redan görs och vad som behöver göras framöver för att öka medvetenheten i organisationen.

Vård- och omsorgsnämndens mål och nyckeltal

De prioriterade målen är beslutade av fullmäktige. Till målen och indikatorerna finns av Vård- och omsorgsnämnden egna formulerade mål och nyckeltal, dessa är specifika och gäller för nämnden. Målen sträcker sig över planperioden 2021-2023.

Prioriterat mål 3. Alingsåsarna har inflytande får god service och ett gott bemötande från kommunen	
Indikator	Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga (%). Resultat för Alingsås kommun 2020 är 50%.
Nämndens mål 1.	Andelen som tar kontakt med vård- och omsorgsförvaltningen via telefon och som får ett direkt svar på en enkel fråga ska öka.
Koppling till indikatorn	Nämndens mål förväntas ha en positiv effekt på indikatorn och på så sätt påverka kommunens prioriterade mål. Nyckeltalet presenteras i december för innevarande år utifrån Profitel servicemätning.
Uppföljning (nyckeltal)	1. Andel lyckade kontaktförsök där svar på fråga/frågor erhöles, äldre 2. Andel lyckade kontaktförsök där svar på fråga/frågor erhöles, funktionshinder (handikapp)
Nuläge 2020	1. 67 % 2. 50 %
Målvärde 2021	1. > 67 % 2. > 50 %

Prioriterat mål 3. Alingsåsarna har inflytande får god service och ett gott bemötande från kommunen	
Indikator	Andel som får svar på e-post inom en dag (%) Resultat för Alingsås kommun 2020 är 87 %.
Nämndens mål 2.	Andelen som skickar e-post till vård- och omsorgsförvaltningen och som får svar på e-post inom en dag ska öka.
Koppling indikator	Nämndens mål förväntas ha en positiv effekt på indikatorn och på så sätt påverka kommunens prioriterade mål. Nyckeltalet presenteras i december för innevarande år utifrån Profitel servicemätning.
Uppföljning (nyckeltal)	1. Andel som får svar på e-post inom 1 dygn äldre 2. Andel som får svar på e-post inom 1 dygn, Funktionshinder(Handikapp)
Nuläge 2020	1. 67 % 2. 83 %
Målvärde 2021	1. > 67 % 2. 87 %

Prioriterat mål 2. I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling.	
Nämndens mål 3.	Nettokostnadsavvikelsen ska minska mot 2019.
Motivering	Framtidens demografiska utveckling medför att nämnden fortlöpande behöver arbeta för en ökad kostnadseffektivitet. Nyckeltalen presenteras under juni-augusti avseende föregående år och påvisar kostnaden för äldreomsorg och LSS utifrån förväntat statistiskt kostnadsläge.
Uppföljning (nyckeltal)	1. Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%), Kolada (N20900) 2. Nettokostnadsavvikelse LSS, (%), Kolada (N28018)
Nuläge 2020	1. 2,4 % avser år 2019. 2. -2,9 % avser år 2019.
Målvärde 2021	1. 0 % (Riksgenomsnitt) 2. 0 % (Riksgenomsnitt)

Prioriterat mål 2. I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling.	
Nämndens mål 4.	Öka antalet platser på äldreboenden och inom LSS.
Motivering	<p>För att kunna möta behovet utifrån volymökningar och säkerställa lagstiftningens krav behöver ytterligare boendeplatser tillskapas inom äldreomsorg och LSS kommande år. Såväl kommunala som privata initiativ till byggnation är nödvändigt.</p> <p>Under 2021 kommer ny-och ombyggnationen av Bjärkegården att färdigställas. Därtill pågår förberedelse för upphandling av äldreboende enligt LOU (lag om offentlig upphandling).</p> <p>Enligt nuvarande plan tar nämnden över 8 platser på Kungsängen för att starta ett nytt LSS boende 2021. Projektering av byggnation av ett serviceboende om 8 platser i Alingsåshems regi på Kvarnbackentomten pågår med inflyttning i början av 2023. Därtill pågår planering för upphandling för boende med särskild service enligt LSS enligt LOU.</p>
Uppföljning (nyckeltal)	1. Antal boendeplatser äldreomsorg 2. Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde, Kolada (U23401) 3. Antal boendeplatser LSS
Nuläge 2020	1. 393 2. 88 3. 139
Målvärde 2021	1. 410 2. < 88 3. 149

Prioriterat mål 2. I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling.	
Nämndens mål 5.	Brukarnas nöjdhet med hemtjänst och särskilt boende ska vara över riksgenomsnittet.
Motivering	Nämndens mål har betydelse för god ekonomisk hushållning och ska säkerställa en grundläggande kvalitet utifrån nämndens huvudsakliga uppdrag. Nyckeltalet presenteras i oktober för innevarande år utifrån nationell undersökning av Socialstyrelsen.
Uppföljning (nyckeltal)	1. Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) Kolada (U21468) 2. Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) Kolada (U23471)
Nuläge 2020	1. 95 % 2. 86 %
Målvärde 2021	1. > 88 % (Riksgenomsnitt) 2. > 81 % (Riksgenomsnitt)

Prioriterat mål 2. I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling.	
Nämndens mål 6.	Andelen nöjda brukare inom LSS som trivs hemma ska vara över riksgenomsnittet.
Motivering	Nämndens mål har betydelse för god ekonomisk hushållning och ska säkerställa en grundläggande kvalitet utifrån nämndens huvudsakliga uppdrag. Nyckeltalet presenteras i december för innevarande år utifrån nationell undersökning funktionshinder, Sveriges kommuner och regioner.
Uppföljning (nyckeltal)	Brukarbedömning gruppbostad LSS - Brukaren trivs alltid hemma, andel (%) Kolada (U28524)
Nuläge 2020	82 %
Målvärde 2021	> 83 % (Riksgenomsnitt)

Uppdrag

Utöka självbestämmande för äldre samt profilera och marknadsföra kommunens boende för äldre och inom LSS

Nämnden har gett förvaltningen i uppdrag att under året utöka självbestämmandet för äldre, genom att profilera och marknadsföra kommunens äldreboende, samt att öka attraktivitet och erbjuda en mer varierande inriktning på kommunens boende för att möjliggöra valfrihet. Med utgångspunkt i uppdraget kommer förvaltningen under året att inventera önskemål och möjligheter för att kunna införa ytterligare skillnader på kommunens boende samt att se över möjligheterna att ge personer med stöd enligt LSS ett ökat självbestämmande gällande deras boende.

Språkkrav inom äldreomsorgen

Nämnden har fått i uppdrag av kommunfullmäktige att tillse att lämpliga språkkrav tas fram för anställning inom äldreomsorgen med tillhörande möjlighet till språkutbildning.

Nämndens budget

Ekonomiska ramar

Belopp i tkr	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Verksamhetens intäkter	191 941	193 663	201 200	205 200
Personalkostnader	-646 966	-711 617	-742 309	-768 701
Lokalhyror	-82 803	-90 754	-89 100	-80 900
Köp av tjänster	-163 470	-131 710	-135 500	-138 200
Övriga kostnader	-70 847	-78 311	-74 900	-76 400
Verksamhetens kostnader	-964 086	-1 012 392	-1 041 809	-1 064 201
Verksamhetens nettokostnader	-772 145	-818 729	-840 609	-859 001
Kommunbidrag	772 145	818 729	840 609	859 001
Årets resultat	0	0	0	0

Vård- och omsorgsnämndens budget 2021 är en ramökning med 46 584 tkr vilket är 6 procent högre än budget 2020. 3 procent eller 23 584 tkr är permanent höjning av kommunbidraget för att kompensera för prisförändringar (index) 13 899 tkr och befolkningsförändringar 9 685 tkr. Övriga 3 procent eller totalt 23 000 tkr är permanenta ramhöjande politiska satsningar. 5 000 tkr av de 23 000 tkr tilldelas vård och omsorgsnämnden för ett nytt LSS boende. Resterande 18 000 tkr tilldelas nämnden i likhet med regeringens äldreomsorgssatsning. Vård- och omsorgsnämnden uppmärksammar även uppdraget från kommunfullmäktige att inom ram tillse att lämpliga språkkrav tas fram för anställning med tillhörande möjlighet till språkutbildning.

Största kända förändringar på kontogruppernivå mellan 2020 och 2021 är att personalkostnaden beräknas öka samtidigt som köp av tjänster minskar. Förändringen beror framför allt på att vård- och omsorgsnämnden tar över driften av två äldreboenden, Kaptenen och Ängabo, fler platser på Bjärkegårdens äldreboende samt ett nytt LSS boende, Kungsängen.

Vård- och omsorgsnämnden har de senaste åren haft problem med sin budgetföljsamhet och därför kommer vård- och omsorgsnämndens fokus att riktas mot att få ned kostnadsnivån under perioden med särskilt fokus 2021. Det kommer att ställa krav på effektiviseringar och förändrade arbetsätt i alla verksamheter. Planen för detta arbetet kommer att beslutas av nämnden i samband med att budgeten för 2021 antas.

Investeringsbudget

Tkr	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Reinvestering	3 300	5 300	3 300	3 300	3 300	3 300
Inventarier	3 300	5 300	3 300	3 300	3 300	3 300
Totalt utgifter	3 300	5 300	3 300	3 300	3 300	3 300

Budget för investeringar om 3,3 mkr per år under flerårsstrategiperioden förväntas täcka de behov nämnden har av löpande investeringar i verksamheten. Den förhöjda investeringsbudgeten om 2,0 mkr utöver normalt investeringsbehov 2021 kommer användas till investeringskostnader för att utrusta Bjärkegårdens 28 nya äldreboendeplatser samt det nya LSS-boende, Kungsängen, vilka färdigställs 2021.

Personal

Arbetsmiljö och sjukfrånvaro

Nämndens arbetsmiljömål - Bibehålla och attrahera kompetent personal genom att vara en attraktiv arbetsgivare	
Eventuell koppling till Agenda 2030	Mål 5. Jämställdhet 1. Heltidsarbetande månadsavlönade inom omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning, andel (%) (N20209)
Uppföljning (nyckeltal)	1. Genomsnittlig sysselsättningsgrad (enl. anställningsavtal) 2. Genomsnittlig sysselsättningsgrad (faktiskt arbetad tid) 3. Andel undersköterskor i äldreomsorg 4. Andel stödassistenter inom funktionsstöd, exkl. personlig assistans 5. Andel chefer som genom gått ledarutvecklingsprogram*
Nuläge 2020 Nyckeltal 1-4 avser sept. 2020	1. 92,7 % 2. 72,3 % 3. 84,4 % 4. 91 % 5. 49 %
Målvärde 2021	1. 93 % 2. 78 % 3. 85 % 4. 91 % 5. 60 %

*Avser UGL, UL eller IL

Nämndens arbetsmiljömål för 2021 är att bibehålla och attrahera kompetent personal genom att vara en attraktiv arbetsgivare.

En del i det arbetet är heltidsresan där bland annat deltidsarbetande medarbetare även fortsättningsvis får önska ökad sysselsättningsgrad årligen samt nyrekryteringar anställs enbart på heltid. Vidare kommer nämnden arbeta med att öka den interna rörligheten samt arbeta med en hållbar schemaläggning. En annan åtgärd är också nämndens beslut att delta i Äldreomsorgslyftet som kommer leda till en kompetenshöjning. Nämnden kommer även att fortsätta värdegrundsarbetet och använda de verktyg och metoder som tagits fram på central nivå.

Nämnden kommer också fortsätta arbeta med att uppnå ett aktivt, tydligt och närvarande ledarskap. Det sker genom att förvaltningens chefer erbjuds möjlighet att gå kommunens ledarutvecklingsprogram. Vidare kommer chefs- och medarbetaröverenskommelser implementeras i verksamheten under året.

Ackumulerat januari-september	2019	2020	Differens 2019-2020
1-14 dagar	3,25	4,90	1,65
1-59 dagar	4,60	6,68	2,08
> 59 dagar	3,61	3,82	0,21
Total	8,20	10,50	2,30

Under 2020 har den totala sjukfrånvaron ökat för vård- och omsorgsnämnden, detta kan härledas till covid-19 och att man måste vara hemma även med milda symtom. Det blir även tydligt då man ser att den största ökningen är dag 1-14 samt dag 1-59. Långtidssjukskrivningarna har endast ökat marginellt.

För att förebygga och åtgärda ohälsa och olycksfall arbetar förvaltningen aktivt med sjukfrånvaron och samtliga chefer har målvärden kring total sjukfrånvaro och korttidssjukfrånvaro. Förvaltningen kommer fortsätta arbeta utifrån den reviderade rehabiliteringsrutinen "Från Frisk till Frisk" samt att HR fortsätter med att stötta cheferna bl.a. genom regelbundna HR-avstämningar där man går igenom aktuella rehabiliteringsärenden. Cheferna kommer också under nästa år få möjlighet att göra den E-learning utbildning inom rehabilitering som tas fram på central nivå.

Heltidsresan

En stor utmaning är, och har varit, att heltid behöver bli norm i verksamheten och att fler behöver arbeta mer för att klara åtaganden utifrån den demografiska utvecklingen. Därav påbörjades slutskedet med Heltidsresan under senare delen av 2020 och ingår därmed framåt i den strategiska kompetensförsörjningen för att såväl attrahera ny arbetskraft som att behålla befintlig personal samt öka antalet heltidsarbetare.

Efter att medarbetare med deltidssysselsättning under föregående år gavs möjlighet att önska höjd sysselsättningsgrad via Heltidsresan, fortsätter vård- och omsorgsförvaltningen detta arbete vidare. Det fortsatta arbetet under 2021 sker genom vård- och omsorgsförvaltningens bemanningsstrategi, genom att nyrekryteringar anställs enbart på heltid samt att deltidssysselsatta medarbetare även fortsättningsvis får önska ökad sysselsättningsgrad årligen. Totalt har 72 medarbetare önskat högre sysselsättningsgrad, vilket resulterat i en höjning med 8,2 årsarbetare för 2021 och 25 fler medarbetare i heltidstjänstgöring.

Schema- och resursenheten som tillskapades under föregående år är verksamheten behjälplig med att garantera lag och avtal, se till effektiv och hållbar schemaläggning samt möjliggöra samplanering inom flera enheter/områden.

Likaså finns numera en bemanningshandbok som beskriver hur vård- och omsorgsförvaltningen arbetar med kompetensförsörjning på kort och lång sikt och vars syfte är att säkerställa att såväl chefer som medarbetare får en samlad bild över vad som ligger till grund.

Internkontrollplan och väsentlighets- och riskanalys

Identifierad risk	Område	Process	Riskvärde	Vad ska kontrolleras?	Metod	Ansvarig	Uppföljning
Att biståndsbeslut inte fattas i enlighet med nämndens riktlinjer.	Verksamhet	Handläggning SoL och LSS	6	Avvikelse från nämndens riktlinjer.	Rapportering och uppföljning av avsteg från biståndsriktlinjerna som redovisas till nämnd i maj och nov. Stickprovskontroll.	AC Myndighetsavdelningen SAS	Delårs- och årsbokslut
Att omställning till digital teknik tar längre tid än beräknat.	Verksamhet	Välfärdsteknik Automatiserade arbetsprocesser	9	Avstämning mellan planerade åtgärder och aktuellt läge.	Rapportering och analys inom ramen för förvaltningens verksamhetsuppföljning.	AC Planeringsavdelningen Utvecklingsledare-IT	Delårs- och årsbokslut
Att kostnader för köpta platser externt inte minskar.	Ekonomi	Budget	6	Avvikelse mot budget för köpta platser externt.	Prognos Budgetuppföljning	Controller	Fördjupad månadsuppföljning, delårs- och årsbokslut
Att beslutade timmar inte stämmer överens med budget för arbetade timmar inom hemtjänst och personlig assistans.	Ekonomi	Budget	12	Avvikelse mellan beslutade timmar och budget för arbetade timmar hemtjänst och personlig assistans.	Prognos Budgetuppföljning	Samtliga enhetschefer hemtjänst och personlig assistans	Fördjupad månadsuppföljning, delårs- och årsbokslut
Att verksamheten inte är kostnadseffektiv.	Ekonomi	God ekonomisk hushållning Social- och ekonomisk hållbarhet	9	Kostnadsläget jämfört med andra kommuner samt avvikelser mot förväntad statistiskt kostnadsläge.	Omvärldsanalys och genomlysning av hur vi ligger till som redovisas till nämnd under hösten.	Enhetschef ekonomi	Årsbokslut

Att omställning utifrån politiska beslut tar längre tid än beräknat.	Verksamhet och ekonomi	Styrning och ledning	6	Avstämning mellan politiska beslut och att vidtagna åtgärder ger förväntad effekt.	Prognos Nämndens handlingsplan för budget i balans och budget	Samtliga avdelningschefer	Fördjupad månadsuppföljning, delårs- och årsbokslut
Att förvaltningen inte kan rekrytera personal i tillräcklig omfattning och med rätt kompetens.	Personal	Rekrytering	6	Personaltillgång i förhållande till bemanningsbehov på kort och lång sikt.	Kartläggning och analys av aktuellt läge.	HR-partner och utvecklingsledare	Delår- och årsbokslut

Risk – beskrivning	Risk/ sannolikhet	Risk/ väsentlighet	Risk och väsentlighet	Hantering (mål, internkontrollpunkt, omedelbar åtgärd)
1. Att nämnden inte följer in- och utflöden av ärenden, samt volymförändringar.	2	3	6	KVF/(Statistik till nämnd)
2. Att nämnden inte kan tillgodose behovet av boende och korttidsplatser för äldre.	4	3	12	MÅL
3. Att nämnden inte uppfyller kravet om fullvärdiga boendeplatser för äldre.	4	3	12	MÅL
4. Att nämnden inte kan tillgodose behovet av boendeplatser för LSS-målgrupper.	4	3	12	MÅL
5. Att förvaltningen inte kan rekrytera personal i tillräcklig omfattning och med rätt kompetens.	2	3	6	Internkontrollpunkt
6. Att omställning till digital teknik tar längre tid än beräknat.	3	3	9	Internkontrollpunkt
7. Att biståndsbeslut inte fattas i enlighet med nämndens riktlinjer.	2	3	6	Internkontrollpunkt
8. Att biståndsbeslut inte följs upp.	2	3	6	KVF
9. Att kostnader för köpta platser externt inte minskar.	3	2	6	Internkontrollpunkt
10. Att beslutade timmar inte överensstämmer med utförda timmar inom hemtjänst och personlig assistans.	3	4	12	Internkontrollpunkt

11. Att omställning utifrån politiska beslut tar längre tid än beräknat.	2	3	6	Internkontrollpunkt
12. Att arbetsmiljön försämras på grund av nödvändiga omställningar och förändrade arbetssätt för att nå budget i balans	2	3	6	KVF
13. Fortsatt smittspridning av covid-19	4	2	8	KVF
14. Att avvikelser och händelser inte rapporteras och utreds	3	3	9	KVF
15. Att inte klara budget i balans/ budgetavvikelser	3	4	12	MÅL
16. Att kostnad per brukare/insats är för hög	3	3	9	Internkontrollpunkt
Förklaring Risk:				Förklaring Väsentlighetsgrad:
1.Osannolik: risken för att fel ska uppstå är praktiskt taget obefintlig 2.Mindre sannolik: risken för att fels ska uppstå är mycket liten 3.Möjlig: det finns en möjlig risk för att fel ska uppstå 4.Sannolik: det är mycket troligt att fel ska uppstå				1.Försumbar: är obetydlig för de olika intressenterna och kommunen 2.Lindrig: uppfattas som liten av såväl intressenter som kommunen 3.Kännbar: uppfattas som besvärande av såväl intressenter som kommunen 4.Allvarlig: är så stor att fel helt enkelt inte får inträffa
Förklaring Hantering:				
Att ta ställning till hur riskerna ska hanteras. När riskinventering och värdering är gjord ska nödvändiga åtgärder identifieras. Riskvärde 1-4 Åtgärder bedöms ej nödvändiga. Riskvärde 6-12 Alternativ 1: Bedöms vara delar av verksamheten där förändring/utveckling är nödvändig för att nå politisk avsiktsförklaring samt prioriterade mål med indikatorer. Formuleras som mål i nämndens flerårsstrategi. Alternativ 2: Bedöms vara delar av verksamheten där den värderade risken ska åtgärdas/hållas under uppsikt. Återfinns i nämndens internkontrollplan. Riskvärde 16 Bedöms vara delar av verksamheten där den värderade risken måste åtgärdas direkt. Formuleras som omedelbar åtgärd i nämndens flerårsstrategi.				